

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA GEOGRAFIA RURAL

Nom de l'assignatura i Codi	GEOGRAFIA RURAL; 28161
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs, assignatura anual
Horari de docència	Dt i Dj 11:30-13h i Dt 10-11h
Crèdits i Crèdits ECTS	Crèdits BOE: 12; Crèdits ECTS: 10
Caràcter de l'assignatura	Obligatòria
Professorat de l'assignatura	Nom del professor: Bibiana Catalán, Helena Estalella, Núria Valdovinos
	Despatx: B9-040, B9-040, B9-074
	Correu electrònic: Bibiana.Catalan@uab.es , Helena.Estalella@uab.es ; Nuria.Valdovinos@uab.es
	Horari tutories: dimarts 10-11 h.

Objectius
a) Comprendre el funcionament actual de les àrees rurals a diferents escales i contextos b) Analitzar el paisatge rural des del punt de vista de la seva configuració, transformació històrica i de les lògiques territorials c) Adquirir coneixements sobre la realitat actual rural des de les múltiples vessants en què aquesta cal ser estudiada: ocupació i aprofitament del sol, recursos, dinàmiques demogràfiques, activitats econòmiques, impactes mediambientals, polítiques regionals i agràries, gestió i planificació territorial. d) Aprendre i adquirir experiències sobre les tècniques i mètodes d'anàlisi propis de la disciplina
Continguts
Tema 1. La reestructuració de les activitats agràries Tema 2. L'espai forestal: boscos, patrimoni natural, aprofitaments i problemàtica socioambiental Tema 3. L'espai agrari: aprofitaments, polítiques d'intervenció i problemàtiques Socioambientals Tema 4. El sistema agro-alimentari I. Tema 5. El sistema agro-alimentari II Tema 6. Estudi de cas: Diagnòstic agroalimentari de dos estats
Metodologia docent
Els continguts de l'assignatura es desenvoluparan mitjançant les següents activitats <ul style="list-style-type: none"> • Exposicions orals del professor • Lectura de llibres i articles • Redacció d'un ressenya d'un llibre • Sortida de camp i informe de la sortida • Comentaris de textos • Pràctiques de classe • Debat, discussió i anàlisi de les lectures i treballs realitzats
Pràctiques
En total hi ha programades 10 pràctiques: Pràctica 1. El canvi alimentari i adopció de noves pautes alimentàries. El cas de la llet a Catalunya, Octubre Pràctica 2. "Els aliments globals. La United Fruit Company, Novembre Pràctica 3. Com fer la ressenya d'un llibre, Novembre Pràctica 4. Identificació dels trets distintius del paisatge rural: Estudi de casos, Desembre Pràctica 5. La identificació de l'ús forestal mitjançant la fotointerpretació, Desembre Pràctica 6. La identificació de l'ús agrari mitjançant la fotointerpretació, Febrer Pràctica 7. El Cens Agrari i l'anàlisi estadístic del sector agrari a escala comarcal, Març Pràctica 8. La distribució dels usos del sòl agrari a escala continental, Abril

Pràctica 9. El model de suficiència alimentària, Abril
Pràctica 10. La Reforma de la PAC, Maig

Avaluació

Les activitats d'avaluació tenen com a objectiu la valoració del grau d'aprenentatge aconseguit per l'estudiant. En aquest sentit cal tenir en compte que l'avaluació s'enfoca en funció dels objectius i mai en funció només del contingut o temes del programa.

En aquest apartat cal especificar:

- Els criteris d'avaluació.
- Les activitats i instruments que utilitzarem per avaluar.
- Els indicadors que s'utilitzaran per a qualificar l'aprenentatge assolit.
- El calendari d'avaluació

L'avaluació dels continguts es portarà a terme a través de dues proves parcials (febrer i juny) que constarà de tres preguntes referides tant a aspectes concretes dels diferents temes del programa com de temes que hauran de ser desenvolupats per l'estudiant.

En les preguntes curtes es valorarà la pertinència i el rigor acadèmic de les respostes. En els temes es valorarà la capacitat de reflexió, argumentació i elaboració d'idees que han adquirit els estudiants.

L'avaluació de les pràctiques es realitzarà a partir de:

- L'adequació de les respostes
- El nivell de concreció

L'avaluació de la ressenya es realitzarà a partir de:

- La capacitat de síntesi de les idees de l'obra
- La capacitat de reflexió i de crítica
- La capacitat d'exposició escrita a través d'un comentari ordenat i coherent

L'avaluació del treball de curs es realitzarà a partir de:

- El treball dels continguts teòrics
- L'adequació i rigor metodològica
- El nivell de coherència
- La capacitat d'anàlisi dels resultats

Qualificació: La qualificació final tindrà en compte els següents resultats parcials:

Promig dues proves escrites (60%)

Treball de curs (20%)

Ressenya d'un llibre (10%)

Pràctiques de classe (10%)

Bibliografia i materials específics

a) obres de temàtica rural:

Aldomà, Ignasi (1999), *Amb el permís de Barcelona, l'altra societat urbana*. Lleida, Pagès Editors.

Binimelis, Jaume et alii (1998) *Geografia Humana. Espai Rural* Palma de Mallorca, Govern Balear. Conselleria d'Educació, Cultura i Esports.

Cadenas Marín, Alfredo (coord.) (1995), *Agricultura y desarrollo sostenible*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

Carmagnani, Marcello; Gordillo de Anda, Gustavo (2000), *Desarrollo social y cambios productivos en el mundo rural europeo contemporáneo*, México, Fondo de Cultura Económica.

F.A.O. (2002) *Declaración de la Cumbre Mundial sobre la Alimentación: cinco años después*.

Roma, FAO <http://www.fao.org/DOCREP/MEETING/004/Y6948s.HTM>

Fumey, Gilles (1997), *L'Agriculture dans la nouvelle économie mondiale*, Paris, Presses Universitaires de France.

García Ramon, Maria Dolores y Baylina Ferré, Mireia (eds.) (2000), *El nuevo papel de las mujeres en el desarrollo rural*, Oikos-Tau, Vilassar de Mar.

García Ramon, M.D., Tulla, A.F., Valdovinos, N. (1995) *Geografía Rural* Madrid, Síntesis col·lecció Espacios y Sociedades.

García Sanz, Benjamín (2003), *Sociedad rural y desarrollo*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

- Goodman, David & Redclift, Michael (1991), *Refashioning Nature. Food, Ecology and Culture*, Routledge, London.
- Gordi, J. (ed.) (2000), *Boscós i territoris*, Girona, Servei de Publicacions de la UdG.
- Halwey, Brian (2002) "Fer de pagès al servei de la població" in Starke, L. (ed.) *L'estat del món 2002 Informe del Worldwatch Institute sobre el progrés cap a una societat sostenible*.
Barcelona, Centre Unesco de Catalunya.
- Olarieta, José Ramón (ed.), *Agricultura campesina: otro modelo de desarrollo*, Lleida, Universitat de Lleida.
- Pedauyé Ruiz, Julio (2000), *Alimentos transgénicos: la nueva revolución verde*, Madrid, McGraw Hill.
- Pengue, Walter A. (2000), *Cultivos transgénicos ¿hacia dónde vamos?, algunos efectos sobre el ambiente, la sociedad y la economía de la nueva recombinación tecnológica*, Buenos Aires, Lugar cop.
- Lowe, Philip; Marsden, Terry i Whatmore, Sarah (coord.) (1993), *Cambio tecnológico y medio ambiente rural. Procesos y reestructuraciones rurales*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- Malassis, L. i Gerhi, G. (1996), *Économie de la consommation et de la production agroalimentaire*, Paris, Cujas.
- Malassis, Louis (1997) *Les trois âges de l'alimentaire* 2 vols. Paris, Cuyas
- Marsden, Terry; Lowe, Philip i Whatmore, Sarah (ed) (1990), *Rural restructuring. Global processes and their responses*, London, David Fulton.
- Nadal Reimat, Eugenio i Lacasa Marquina, Mónica (1995), *El agua y el regadío en el futuro del mundo rural*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- Narbona Ruiz, Cristina (2000), *Agricultura y medio ambiente*, Barcelona, Galaxia Gutemberg.
- Naredo, José Manuel (1996), *La evolución de la agricultura en España (1940-1990)*, Granada, Universidad de Granada.
- Pedauyé, J. (2000) *Alimentos Transgénicos*. Madrid, McGraw Hill
- Pintó Fusalba, Josep; Vila Subirós, Josep (ed.), *El PEIN, cinc anys després: balanç i perspectives*, Girona, Servei de Publicacions de la Universitat de Girona.
- Ponce i Vivet, Santi (1999), *Transformacions agrícoles i canvi social a la comarca d'Osona: segles XVIII-XX*, Vic, Eumo Editorial.
- Potter, N.M. i Hotchkiss (1999) *Ciencia de los alimentos*. Zaragoza, Editorial Acirbia.
- Regidor, Jesús G. (2000), *El futuro del medio rural en España. Agricultura y desarrollo económico*, Madrid, Consejo Económico y Social.
- Rodríguez González, Román; Pérez Correa, Edelmira (coord.) (2004), *Espacios y desarrollos rurales. Una visión múltiple desde Europa y Latinoamérica*, Gijón, Ediciones Trea.
- Romero, José (coord.), (2002), *Los efectos de la Política Agraria europea. Un análisis crítico*, Intermón Oxfam.
- Schlosser, Eric (2002) *Fast Food. El lado oscuro de la comida rápida*. Barcelona, Grijalbo.
- Smil, Vaclav (2003), *Alimentar el mundo. Un reto del siglo XXI*, Madrid, Siglo XXI.
- Warman, Arturo (2003) *Corn & capitalism: how a botanical bastard grew to global dominance*.
Chapel Hill, University of North Carolina Press. Primera edició (1988) *La historia de un bastardo: maíz i capitalismo*. México, Fondo de Cultura Económica.

b) Revistes especialitzades de temàtica rural

Études Rurales

Journal of Rural Studies (<http://www.bib.uab.es/project/remjou105.htm>)

Journal of Peasant Studies

Rural Sociology

Sociologia Ruralis (www.bib.uab.es/novetats/digital/revistes20.htm)

Sociologia urbana e rurale

c) Recursos d'Internet

<http://www.ruralcat.net>

<http://www.mapya.es>

<http://www.fao.org>

<http://www.gencat.es/darp>

<http://www.rural-europe.aeidl.be>

<http://www.abc.net.au/rural/>